

รายงานสถานการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น
วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๕๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๕๕๕ ๑๖๒๖

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูไม้ยืนต้น

๑. สถานการณ์การปลูกไม้ยืนต้น

- ๑.๑ พื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งหมด ๗๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๖๖๒,๑๘๘ ไร่
- ๑.๒ พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด ๗๖ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๕,๓๑๓,๒๖๙ ไร่
- ๑.๓ พื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด ๗๐ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๕,๐๐๓,๔๑๕ ไร่
- ๑.๔ พื้นที่ปลูกกาแฟทั้งหมด ๖๘ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๗๑,๘๐๑ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้นที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมะพร้าว

๒.๑.๑ หนอนหัวดำ พื้นที่ระบาด ๒๒ จังหวัด จำนวน ๙,๔๘๒.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๓๔.๗๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙,๔๔๗.๗๕ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๖,๙๔๙ ไร่	(๗๓.๒๘%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๒,๑๗๐ ไร่	(๒๒.๘๘%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๓๖๓.๕๐ ไร่	(๓.๘๓%)

๒.๑.๒ แมลงดำหนาม พื้นที่ระบาด ๒๖ จังหวัด จำนวน ๒๑,๖๕๘ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓๖.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒๑,๖๙๔.๒๕ ไร่) แบ่งเป็น

๑) การทำลายระดับน้อย	จำนวน ๘,๐๙๔.๗๕ ไร่	(๓๗.๓๘%)
๒) การทำลายระดับปานกลาง	จำนวน ๑๓,๓๔๓.๕๐ ไร่	(๖๑.๖๑%)
๓) การทำลายระดับรุนแรง	จำนวน ๒๑๙.๗๕ ไร่	(๑.๐๑%)

๒.๑.๓ ดิวแตร พื้นที่ระบาด ๒๓ จังหวัด จำนวน ๗,๙๘๔ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๗.๕๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗,๙๗๖.๕๐ ไร่)

๒.๑.๔ ดิววงง พื้นที่ระบาด ๑๓ จังหวัด จำนวน ๙๙๘.๕๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๙๖.๕๐ ไร่)

๒.๑.๕ ไรสีขามะพร้าว พื้นที่ระบาด ๑๐ จังหวัด จำนวน ๑,๑๙๒.๒๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๒.๒๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๑๙๔.๕๐ ไร่)

๒.๑.๖ หนอนกินใบมะพร้าว พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๙๔๔ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙๔๔ ไร่)

๒.๒ ศัตรูปาล์มน้ำมัน

๒.๒.๑ ดิวแตร พื้นที่ระบาด ๑๐ จังหวัด จำนวน ๑,๙๗๑.๗๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๓๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๒,๐๐๒.๗๕ ไร่)

๒.๒.๒ โรคลำต้นเน่า พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๗๒๗ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๒๘ ไร่)

๒.๓ ศัตรูยางพารา

๒.๓.๑ โรครากขาว พื้นที่ระบาด ๙ จังหวัด จำนวน ๑,๒๐๙ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๒๐๘ ไร่)

๒.๓.๒ โรคใบร่วง พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด จำนวน ๘๕๔,๓๖๑.๘๙ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๘๕๔,๓๖๑.๘๙ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมะพร้าว

๓.๑.๑ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และการดูแลสวนมะพร้าว ให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๒ ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนห้วดำ และหนอนกินใบมะพร้าว ทำลายไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์

๓.๑.๓ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนห้วดำในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ผลิตขยายแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนห้วดำมะพร้าวในพื้นที่

๓.๑.๕ ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าวในพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) อย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๖ ใช้กำจัดฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรด และด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกล่องโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อกำจัดด้วงแรด และด้วงงวงในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๑.๗ โรสีสามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไรไม่สามรถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ ๑ สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสีสามะพร้าวเข้าทำลาย ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยให้สลับกลุ่มสารฆ่าไรตามลักษณะกลไกการออกฤทธิ์โดย IRAC ดังนี้

- โพรพาร์โกต์ ๓๐% ดับบลิวพี อัตรา ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๑๒)
- อะมิทราซ ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๑๙)
- กำมะถันผง ๘๐% ดับบลิวพี อัตรา ๖๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม UN) ***ห้ามผสมกับสารชนิดอื่น
- ไพริดาเบน ๒๐% ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (สารกลุ่ม ๒๑)

๓.๒ การควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน

๓.๒.๑ รณรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัดวัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร และหมั่นสำรวจสวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๒ ใช้กำจัดฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

๓.๒.๓ ทำกล่องโดยใช้เชื้อราเมตตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตตาไรเซียมจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช (ศทอ.) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน

๓.๒.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าของปาล์มน้ำมัน เพื่อควบคุมการระบาดไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ

๓.๓ การควบคุมศัตรูยางพารา

๓.๓.๑ ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง ที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพาราแก่เกษตรกร

๓.๓.๒ ถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง ๓๐ เซนติเมตร ลึก ๖๐ เซนติเมตร ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ ๒ ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก ซึ่งจะขุดลอกคูทุกปี

๓.๓.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง

๓.๓.๔ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรครากขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการ หรือใช้สารเคมีโพรพิโคนาโซล 25% อีซี อัตรา ๓๐ ซีซีต่อน้ำ ๓ ลิตรต่อต้น ราดบริเวณที่เป็นโรครากขาว

๓.๓.๕ สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย โดยวิธีพ่น ดังนี้

- เบนอิมิล อัตรา ๒๐ - ๓๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรปีเนป หรือ แมนโคเซป หรือ คลอโรราโลนิล อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- เฮกซาโคนาโซล อัตรา ๓๐ - ๔๐ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- โพรปีโคนาโซล อัตรา ๑๐ - ๑๕ ซีซีต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่
- ไทโอฟานเมต-เมริล อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมสารจับใบ อัตรา ๒ ซีซี พ่นอัตรา ๑๐๐ ลิตรต่อไร่

๔.การคาดการณ์ศัตรูไม้ยืนต้น ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

ภาคเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนพาราซ่า ด้วงแรด และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว และโรคหน้ายางแห้ง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ หนอนพาราซ่า ด้วงแรด และด้วงวงง
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง แมลงดำหนาม โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคหน้ายางแห้ง และโรคเส้นดำ

ภาคกลาง และภาคตะวันตก

- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม ด้วงแรด และไรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนพาราซ่า ด้วงกุกหลาบ ด้วงแรด โรคลำต้นเน่า และโรคทะลายเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคหน้ายางแห้ง และโรคเส้นดำ

ภาคตะวันออก

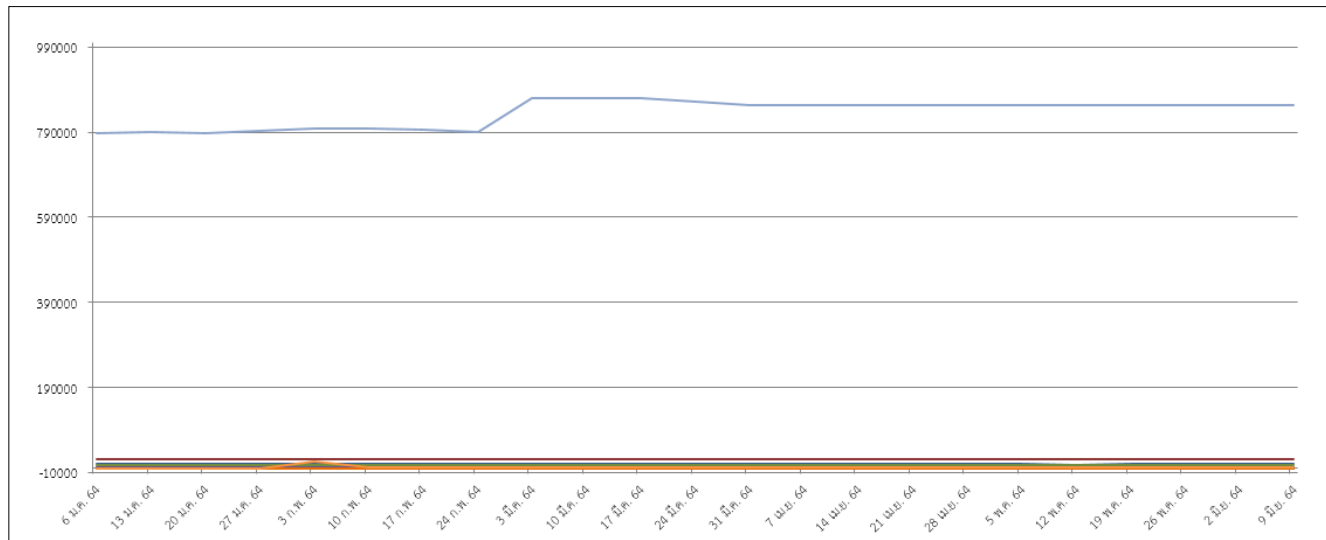
- มะพร้าว ระวัง หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม หนอนกินจั่น และไรสีขามะพร้าว
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหัวดำ ด้วงแรด และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรครากขาว โรคใบจุดตากบ และโรคใบร่วง

ภาคใต้

- มะพร้าว ระวัง หนอนกินใบมะพร้าว แมลงดำหนาม และด้วงแรด
- ปาล์มน้ำมัน ระวัง หนอนหน้าแมว ด้วงกุกหลาบ โรคทะลายเน่า และโรคลำต้นเน่า
- ยางพารา ระวัง โรคใบร่วง โรคเส้นดำ โรครากขาว และโรคหน้ายางแห้ง

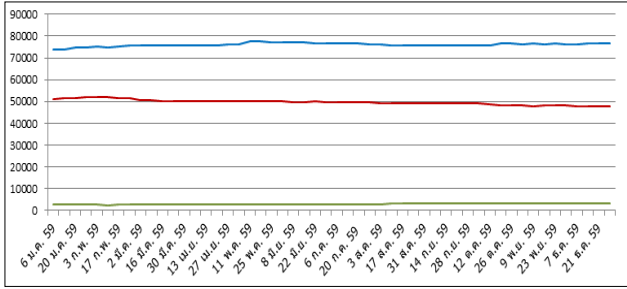
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูไม้ยืนต้น ปี ๒๕๖๔

ภาพรวมทั้งประเทศ

- หนอนหัวดำ - มะพร้าว ๙,๔๘๒.๕๐ ไร่
- แมลงดำหนาม - มะพร้าว ๒๑,๖๕๘ ไร่
- ดั่งแรด - มะพร้าว ๗,๙๘๔ ไร่
- ดั่งวง - มะพร้าว ๙๙๘.๕๐ ไร่
- โรสี้ขามะพร้าว - มะพร้าว ๑,๑๙๒.๒๕ ไร่
- หนอนกินใบมะพร้าว - มะพร้าว ๙๔๔ ไร่
- ดั่งแรด - ปาล์มน้ำมัน ๑,๙๗๑.๗๕ ไร่
- โรคลำต้นเน่า - ปาล์มน้ำมัน ๗๒๗ ไร่
- โรครากขาว - ยางพารา ๑,๒๐๙ ไร่
- โรคใบร่วง - ยางพารา ๘๕๔,๓๖๑.๘๙ ไร่

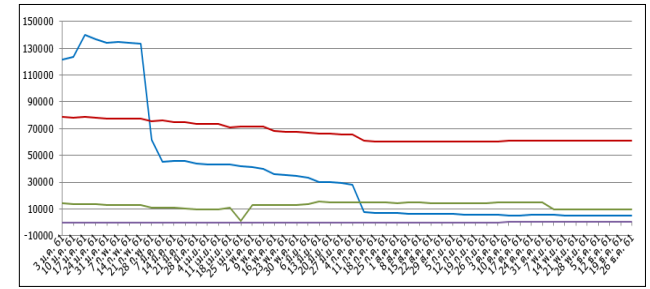
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมะพร้าว ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

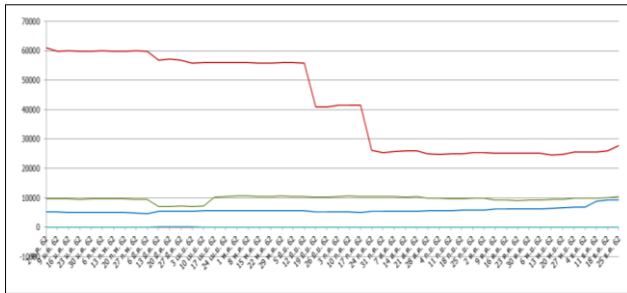
ปี ๒๕๕๙

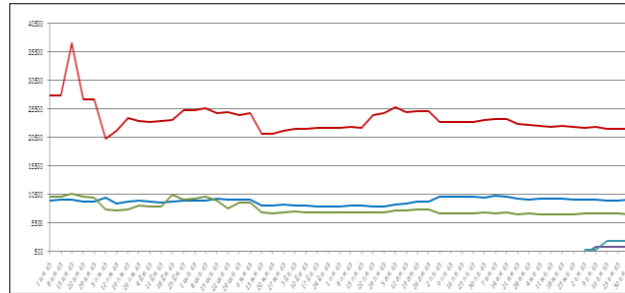
ปี ๒๕๖๐

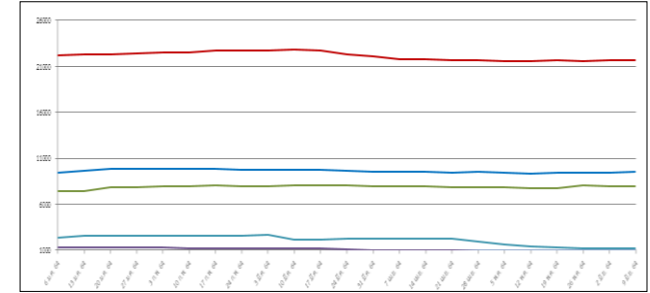
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

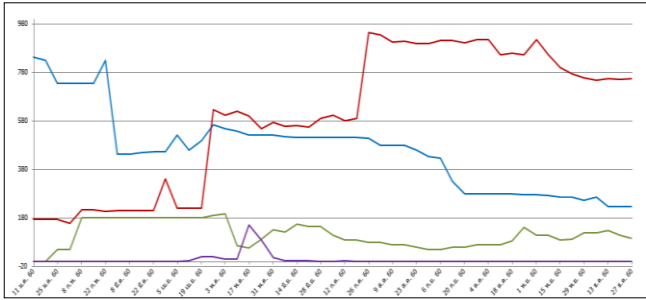
ปี ๒๕๖๓

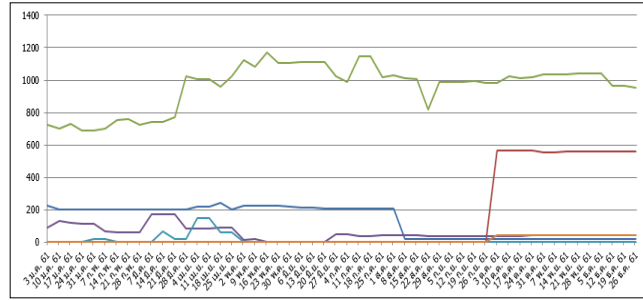
ปี ๒๕๖๔

- หนอนหัวดำ ๙,๔๘๒.๕๐ ไร่
- แมลงดำหนาม ๒๑,๖๕๘ ไร่
- ด้วงแรด ๗,๙๘๔ ไร่
- ด้วงวง ๙๙๘.๕๐ ไร่
- โรสีขามะพร้าว ๑,๑๙๒.๒๕ ไร่
- หนอนกินใบมะพร้าว ๙๔๔ ไร่

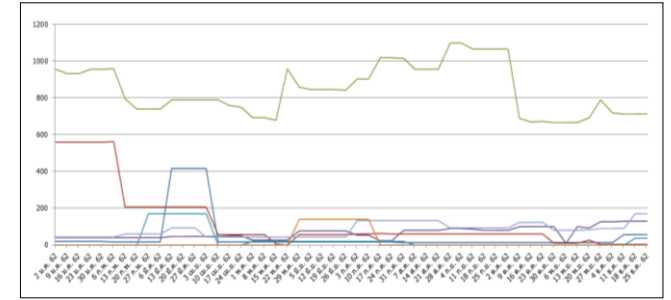
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

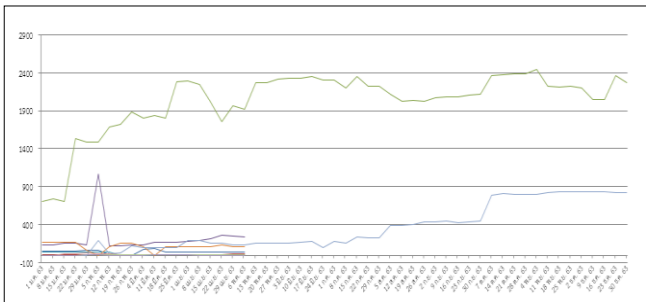
ปี ๒๕๖๐

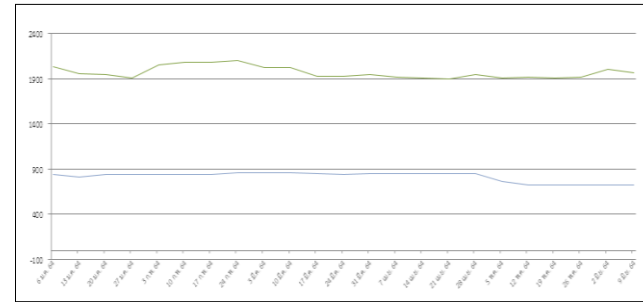
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

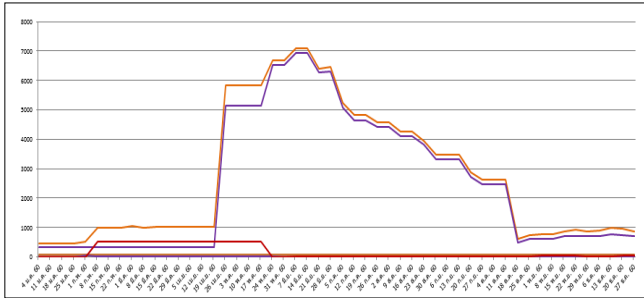
ปี ๒๕๖๓

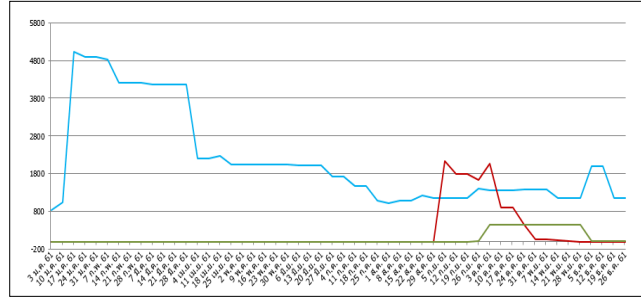
ปี ๒๕๖๔

- ตัวงแสด ๑,๙๗๑.๗๕ ไร่
- โรคลำต้นเน่า ๗๒๗ ไร่

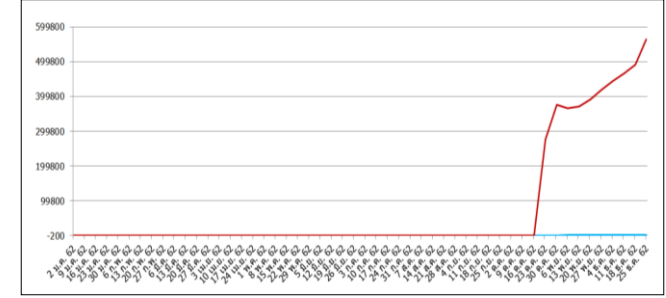
กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

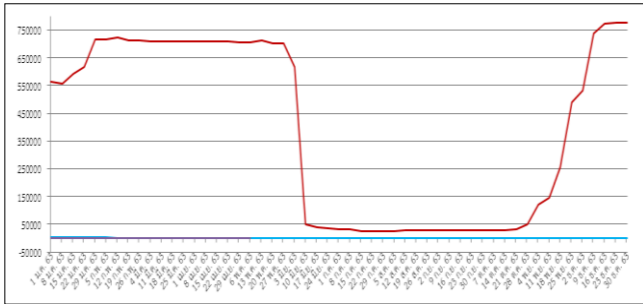
ปี ๒๕๖๐

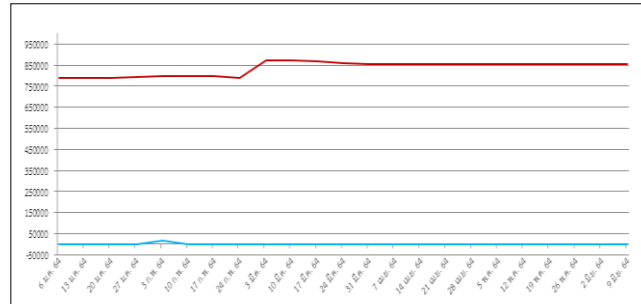
ปี ๒๕๖๑

ปี ๒๕๖๒

ปี ๒๕๖๓

ปี ๒๕๖๔

- โรครากขาว ๑,๒๐๙ ไร่
- โรคใบร่วง ๘๕๔,๓๖๑.๘๘ ไร่